

ЗАКОН

О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ЈАВНОМ БЕЛЕЖНИШТВУ

Члан 1.

У Закону о јавном бележништву („Службени гласник РС”, бр. 31/11, 85/12, 19/13, 55/14 - др. закон, 93/14 - др. закон, 121/14, 6/15, 106/15 и 94/24), члан 110. мења се и гласи:

„Члан 110.

Јавнобележничке записе, јавнобележничке записнике и солемнизоване исправе јавни бележник, односно Комора, дужни су да чувају и поступају са њима у складу са прописима којима се уређује архивска грађа.

Јавнобележничке исправе из става 1. овог члана чувају се трајно у облику у којем су настале.

Јавнобележничке исправе из става 1. овог члана, из текуће календарске године, чувају се код јавног бележника до истека наредне календарске године, након чега се предају на даље чување Комори која их чува до предаје надлежном архиву.

Преписе јавнобележничких овера и јавнобележничке потврде јавни бележник дужан је да чува три године.

Преписе овера превода јавни бележник који има својство судског преводиоца дужан је да чува у складу са прописом којим се уређује поступање судских преводилаца.

Начин чувања и поступак примопредаје јавнобележничких исправа ближе се уређују Јавнобележничким пословником, у складу са прописима којима се уређује архивска грађа.”.

Члан 2.

После члана 110. додају се назив члана и члан 110а који гласе:

„Централна архива јавнобележничких исправа

Члан 110а

Ради обезбеђивања јединственог и сигурног чувања јавнобележничких исправа у папирном облику, Комора успоставља и одржава Централну архиву јавнобележничких исправа (у даљем тексту: Централна архива).

Комора је дужна да обезбеди архивски простор који испуњава услове прописане законом којим се уређује архивска грађа, прописима којима се уређује заштита документарног материјала и Јавнобележничким пословником.

У Централној архиви архивска грађа сваког јавног бележника чува се одвојено, као посебна архивска целина, уз обезбеђену идентификацију, евидентирање и могућност несметаног приступа.

Комора је дужна да обезбеди организационе, кадровске и техничке мере заштите јавнобележничких исправа, а нарочито мере којима се обезбеђују:

1) очување аутентичности, веродостојности, целовитости и употребљивости јавнобележничких исправа;

2) заштита од губитка, уништења, оштећења или неовлашћеног приступа;

3) физичка, техничка и информациона безбедност архивске грађе;

4) евидентирање сваког пријема, приступа, издавања, враћања и другог руковања јавнобележничким исправама;

5) заштита архивске грађе у ванредним ситуацијама.

Лица која за Комору обављају послове архивирања, чувања или руковања јавнобележничким исправама дужна су да чувају као службену тајну све податке до којих дођу у вршењу тих послова, под истим условима и у истом обиму као и јавни бележник у складу са овим законом.

Јавни бележник има право приступа јавнобележничким исправама које је предао Централној архиви, као и право да захтева њихово привремено издавање ради вршења јавнобележничке делатности.

У случају престанка обављања јавнобележничке делатности, јавнобележничке исправе које се налазе у Централној архиви остају на чувању код Коморе, која обезбеђује њихову доступност лицу које је овлашћено да преузме јавнобележничку канцеларију или да поступа по недовршеним предметима.

Начин организовања и рада, услови архивског простора, вођење евиденција, мере заштите, начин приступа, издавања и враћања јавнобележничких исправа, као и друга питања од значаја за рад Централне архиве, ближе се уређују Јавнобележничким пословником, у складу са прописима којима се уређује архивска грађа.”.

Члан 3.

Јавнобележнички пословник ускладиће се са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Централна архива успоставиће се у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Централна архива преузеће од јавних бележника, у року од годину дана од дана њеног успостављања, јавнобележничке исправе које по одредбама овог закона треба да буду предате Централној архиви.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о измени и допуни Закона о јавном бележништву садржан је у одредби члана 97. тачка 17) Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/06 и 16/22), даљем тексту: Устав, који прописује да Република Србија уређује и обезбеђује између осталог, друге односе од интереса за Републику Србију у складу са Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење овог закона произлазе из потребе да се прецизније уреди начин и рокови чувања јавнобележничких исправа, њихова примопредаја, као и организација и рад Централног архива јавнобележничких исправа.

Важећим Законом о јавном бележништву уређени су рокови чувања појединих врста јавнобележничких исправа, али нису уређени организација централизованог чувања тих исправа, начин њихове примопредаје, нити права и обавезе Јавнобележничке коморе у вези са њиховим чувањем. Истовремено, у досадашњој примени закона показала се потреба за успостављањем јединственог система чувања јавнобележничких исправа, који ће обезбедити виши степен њихове заштите, ефикасније управљање архивском грађом и растерећење јавнобележничких канцеларија од дуготрајног чувања великог обима архивског материјала.

Предложеним законом успоставља се правни основ за образовање Централне архиве јавнобележничких исправа, уређују се надлежности Јавнобележничке коморе у погледу њеног успостављања и рада, прецизирају се начин и рокови чувања јавнобележничких исправа, поступак њихове примопредаје, као и права јавних бележника на приступ исправама које су предате Централној архиви. Истовремено се прописују мере заштите којима се обезбеђују аутентичност, веродостојност, целовитост, употребљивост и доступност јавнобележничких исправа.

Предложена решења доприносе успостављању јединственог и сигурног система чувања јавнобележничких исправа, већој правној сигурности и доследнијој примени прописа којима се уређују архивска грађа и документарни материјал.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона мења се члан 110. Закона о јавном бележништву ради прецизнијег уређивања начина и рокова чувања јавнобележничких исправа, као и расподеле надлежности јавног бележника и Јавнобележничке коморе у погледу њиховог чувања.

Задржавају се постојећа решења која се односе на врсте јавнобележничких исправа које се трајно чувају, као и рокове чувања преписа јавнобележничких овера, јавнобележничких потврда и преписа овера превода.

У односу на важеће законско решење, прописује се да јавнобележничке записе, јавнобележничке записнике и солемнизоване исправе, након периода у коме се чувају код јавног бележника, преузима Јавнобележничка комора, ради њиховог чувања до истека законом прописаног рока, након чега их предаје надлежном архиву у складу са прописима којима се уређује архивска грађа.

Истовремено се прецизира период у коме се исправе чувају код јавног бележника пре њихове предаје Јавнобележничкој комори, као и прописује да се начин чувања и поступак примопредаје јавнобележничких исправа ближе уреди Јавнобележничким пословником. Предложеним решењем обезбеђује се континуитет чувања јавнобележничких исправа, јасно разграничење надлежности јавног бележника и Јавнобележничке коморе и јединствено поступање у пракси.

Чланом 2. Предлога закона додаје се нови члан 110а којим се уређује успостављање, организација и рад Централне архиве јавнобележничких исправа.

Предвиђено је да Централну архиву успоставља и одржава Јавнобележничка комора, ради обезбеђивања јединственог, сигурног и организованог чувања јавнобележничких исправа у папирном облику. Централизовано чување јавнобележничких исправа доприноси њиховој бољој заштити, једнообразном поступању и ефикаснијем управљању архивском грађом.

Прописује се обавеза Јавнобележничке коморе да обезбеди архивски простор који испуњава услове прописане законом којим се уређује архивска грађа и документарни материјал, као и да обезбеди организационе, кадровске и техничке мере неопходне за очување аутентичности, интегритета, целовитости и безбедности јавнобележничких исправа. Посебно се прописује вођење евиденција о сваком пријему, приступу, издавању, враћању и другом руковању исправама.

Ради заштите поверљивости података, прописује се обавеза лица која за Јавнобележничку комору обављају послове архивирања, чувања или руковања јавнобележничким исправама да чувају као службену тајну све податке под истим условима и у истом обиму као и јавни бележници.

Истовремено се уређује право јавног бележника на приступ исправама које је предао Централној архиви, као и право да захтева њихово привремено издавање када је то потребно ради обављања јавнобележничке делатности, чиме се обезбеђује несметано функционисање јавнобележничке службе.

Такође се прописује поступање са јавнобележничким исправама у случају престанка обављања јавнобележничке делатности, како би се обезбедио континуитет њиховог чувања и доступност лицу које преузима јавнобележничку канцеларију или поступа по недовршеним предметима.

На крају, прописује се да се организација и рад Централне архиве, услови архивског простора, вођење евиденција, мере заштите, начин приступа, издавања и враћања јавнобележничких исправа, као и друга питања од значаја за рад Централне архиве, ближе уреди Јавнобележничким пословником, чиме се омогућава да се техничка и организациона питања уреди флексибилније, без потребе за честим изменама закона.

Чланом 3. Предлога закона прописује се рок у коме је потребно ускладити Јавнобележнички пословник са решењима садржаним у овом закону, рок за успостављање Централне архиве, као и рок у коме ће Централна архива преузети јавнобележничке исправе које, у складу са овим законом, треба да буду предате на чување Јавнобележничкој комори. Прелазним решењима обезбеђује се постепено успостављање новог система чувања јавнобележничких исправа и несметан прелазак са досадашњег начина чувања на решење утврђено овим законом. Прописани рокови утврђени су тако да се Јавнобележничкој комори остави довољно времена за обезбеђивање просторних, организационих и техничких услова неопходних за успостављање и почетак рада Централне архиве.

Чланом 4. Предлога закона прописује се ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог Закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ЈАВНОМ БЕЛЕЖНИШТУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Дужност чувања одређених врста јавнобележничких исправа

Члан 110.

~~Јавнобележничке записе, јавнобележничке записнике и солемнизоване исправе јавни бележник је дужан да чува 20 година, а потом да преда надлежном органу у складу са прописима о архивској грађи.~~

~~Јавнобележничке исправе из става 1. овог члана у електронском облику чувају се трајно.~~

~~Преписе јавнобележничких овера и јавнобележничке потврде, јавни бележник је дужан да чува три године.~~

~~Преписе овера превода јавни бележник који има својство судског преводиоца дужан је да чува у складу са прописом који уређује поступање судских преводилаца.~~

Члан 110.

ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ЗАПИСЕ, ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ЗАПИСНИКЕ И СОЛЕМНИЗОВАНЕ ИСПРАВЕ ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК, ОДНОСНО КОМОРА, ДУЖНИ СУ ДА ЧУВАЈУ И ПОСТУПАЈУ СА ЊИМА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ АРХИВСКА ГРАЂА.

ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ИСПРАВЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЧУВАЈУ СЕ ТРАЈНО У ОБЛИКУ У КОЈЕМ СУ НАСТАЛЕ.

ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ИСПРАВЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ИЗ ТЕКУЋЕ КАЛЕНДАРСКЕ ГОДИНЕ, ЧУВАЈУ СЕ КОД ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИКА ДО ИСТЕКА НАРЕДНЕ КАЛЕНДАРСКЕ ГОДИНЕ, НАКОН ЧЕГА СЕ ПРЕДАЈУ НА ДАЉЕ ЧУВАЊЕ КОМОРИ КОЈА ИХ ЧУВА ДО ПРЕДАЈЕ НАДЛЕЖНОМ АРХИВУ.

ПРЕПИСЕ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ОВЕРА И ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ПОТВРДЕ ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК ДУЖАН ЈЕ ДА ЧУВА ТРИ ГОДИНЕ.

ПРЕПИСЕ ОВЕРА ПРЕВОДА ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК КОЈИ ИМА СВОЈСТВО СУДСКОГ ПРЕВОДИОЦА ДУЖАН ЈЕ ДА ЧУВА У СКЛАДУ СА ПРОПИСОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОСТУПАЊЕ СУДСКИХ ПРЕВОДИЛАЦА.

НАЧИН ЧУВАЊА И ПОСТУПАК ПРИМОПРЕДАЈЕ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ИСПРАВА БЛИЖЕ СЕ УРЕЂУЈУ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИМ ПОСЛОВНИКОМ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ АРХИВСКА ГРАЂА.

ЦЕНТРАЛНА АРХИВА ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ИСПРАВА

ЧЛАН 110А

РАДИ ОБЕЗБЕЂИВАЊА ЈЕДИНСТВЕНОГ И СИГУРНОГ ЧУВАЊА ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ИСПРАВА У ПАПИРНОМ ОБЛИКУ, КОМОРА УСПОСТАВЉА И ОДРЖАВА ЦЕНТРАЛНУ АРХИВУ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ИСПРАВА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ЦЕНТРАЛНА АРХИВА).

КОМОРА ЈЕ ДУЖНА ДА ОБЕЗБЕДИ АРХИВСКИ ПРОСТОР КОЈИ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ АРХИВСКА ГРАЂА, ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ДОКУМЕНТАРНОГ МАТЕРИЈАЛА И ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИМ ПОСЛОВНИКОМ.

У ЦЕНТРАЛНОЈ АРХИВИ АРХИВСКА ГРАЂА СВАКОГ ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИКА ЧУВА СЕ ОДВОЈЕНО, КАО ПОСЕБНА АРХИВСКА ЦЕЛИНА, УЗ ОБЕЗБЕЂЕНУ ИДЕНТИФИКАЦИЈУ, ЕВИДЕНТИРАЊЕ И МОГУЋНОСТ НЕСМЕТАНОГ ПРИСТУПА.

КОМОРА ЈЕ ДУЖНА ДА ОБЕЗБЕДИ ОРГАНИЗАЦИОНЕ, КАДРОВСКЕ И ТЕХНИЧКЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ИСПРАВА, А НАРОЧИТО МЕРЕ КОЈИМА СЕ ОБЕЗБЕЂУЈУ:

- 1) ОЧУВАЊЕ АУТЕНТИЧНОСТИ, ВЕРОДОСТОЈНОСТИ, ЦЕЛОВИТОСТИ И УПОТРЕБЉИВОСТИ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ИСПРАВА;
- 2) ЗАШТИТА ОД ГУБИТКА, УНИШТЕЊА, ОШТЕЋЕЊА ИЛИ НЕОВЛАШЋЕНОГ ПРИСТУПА;
- 3) ФИЗИЧКА, ТЕХНИЧКА И ИНФОРМАЦИОНА БЕЗБЕДНОСТ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ;
- 4) ЕВИДЕНТИРАЊЕ СВАКОГ ПРИЈЕМА, ПРИСТУПА, ИЗДАВАЊА, ВРАЋАЊА И ДРУГОГ РУКОВАЊА ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИМ ИСПРАВАМА;
- 5) ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У ВАНРЕДНИМ СИТУАЦИЈАМА.

ЛИЦА КОЈА ЗА КОМОРУ ОБАВЉАЈУ ПОСЛОВЕ АРХИВИРАЊА, ЧУВАЊА ИЛИ РУКОВАЊА ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИМ ИСПРАВАМА ДУЖНА СУ ДА ЧУВАЈУ КАО СЛУЖБЕНУ ТАЈНУ СВЕ ПОДАТКЕ ДО КОЈИХ ДОЂУ У ВРШЕЊУ ТИХ ПОСЛОВА, ПОД ИСТИМ УСЛОВИМА И У ИСТОМ ОБИМУ КАО И ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК ИМА ПРАВО ПРИСТУПА ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИМ ИСПРАВАМА КОЈЕ ЈЕ ПРЕДАО ЦЕНТРАЛНОЈ АРХИВИ, КАО И ПРАВО ДА ЗАХТЕВА ЊИХОВО ПРИВРЕМЕНО ИЗДАВАЊЕ РАДИ ВРШЕЊА ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ.

У СЛУЧАЈУ ПРЕСТАНКА ОБАВЉАЊА ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ, ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ ИСПРАВЕ КОЈЕ СЕ НАЛАЗЕ У ЦЕНТРАЛНОЈ АРХИВИ ОСТАЈУ НА ЧУВАЊУ КОД КОМОРЕ, КОЈА ОБЕЗБЕЂУЈЕ ЊИХОВУ ДОСТУПНОСТ ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ ОВЛАШЋЕНО ДА ПРЕУЗМЕ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКУ КАНЦЕЛАРИЈУ ИЛИ ДА ПОСТУПА ПО НЕДОВРШЕНИМ ПРЕДМЕТИМА.

НАЧИН ОРГАНИЗОВАЊА И РАДА, УСЛОВИ АРХИВСКОГ ПРОСТОРА, ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА, МЕРЕ ЗАШТИТЕ, НАЧИН ПРИСТУПА, ИЗДАВАЊА И ВРАЋАЊА ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ИСПРАВА, КАО И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ЦЕНТРАЛНЕ АРХИВЕ, БЛИЖЕ СЕ УРЕЂУЈУ ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИМ ПОСЛОВНИКОМ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ АРХИВСКА ГРАЂА.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада
Обрађивач: Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о измени и допуни Закона о јавном бележничству

Draft Law on Amendments to the Law on Public Notaries

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум),:

- а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – ПРАВОСУЂЕ, СЛОБОДЕ И БЕЗБЕДНОСТ, у оквиру којег је члан 80 - Јачање институција и владавине права

- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

Одредбама Споразума није дат посебан рок за усклађивање, већ се усклађивање врши у складу са општим роком у складу са чланом 72. Споразума.

- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

У потпуности испуњава.

- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

/-

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- /

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

- Не постоје прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

- Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

- Не